

№ 10/1957.

STORA UTSKOTTETS betänkande № 10/1957 med anledning av landskapsstyrelsens framställning (1/1957) till Ålands landsting med förslag till landskapslag om allmänna vägar i landskapet Åland.

Landstinget, som i ärendet fått mottaga lag- och ekonomiutskottets betänkande № 2/1957, har därjämte inbegärt stora utskottets utlåtande.

Stora utskottet har vid behandlingen av ärendet enhälligt omfattat lag- och ekonomiutskottets betänkande.

I anledning härav föreslås följande lydelse av §§ 1, 12, 18, 24, 41, 54, 97, 98, 105, 114 och 124:

1 §.

Denna landskapslag avser sådana för den allmänna samfärdseln upplåtna vägar, som hållas genom det allmännas försorg på sätt nedan stadgas. Dessa vägar äro allmänna vägar.

Allmän väg kan även vara allenast för samfärdsl av visst slag avsedd körväg eller väg, som begagnas endast vintertid (särskild vinterväg). Om dessa gälla i tillämpliga delar stadgandena i denna landskapslag.

Angående gatuhållning gäller vad därom är särskilt stadgat.

12 §.

Vintertid skall landsväg och bygdeväg hållas fria från hinder av snö och is i den utsträckning, som erfordras för motorfordonstrafik, där ej landskapsstyrelsen på grund av samfärdselns ringa omfattning eller av andra särskilda skäl bestämmer, att väg skall hållas i skick allenast för samfärdsl med hästfordon eller att åtgärder för avlägsnande av sådana hinder ej skola vidtagas.

Förrän beslut fattas om att väg skall hållas i skick allenast för samfärdsl med hästfordon eller att åtgärder för avlägsnande av snö- och ishinder ej skola vidtagas, bör vederbörande kommuns vägnämnd beredas tillfälle att yttra sig i saken.

18 §.

Genom landskapslag bestämmes, huruvida och under vilka villkor avgift må uppbäras för begagnande av till bygdeväg hörande färja. Denna avgift, som jämväl må bestämmas att utgå såsom arvode åt färjans förare, må icke vara högre än kostnaderna för färjans underhåll förutsätta.

24 §.

Beslut om byggande av allmän väg, om förändring av bygdeväg till landsväg, av landsväg till bygdeväg eller av enskild väg till allmän, så ock beslut om indragning av allmän väg eller om att marks begagnande

-2-

såsom vägs biområde skall upphöra, fattas av landskapsstyrelsen.

Förrän allmän vägs karaktär av landsväg eller bygdeväg förändras eller beslut om indragning av allmän väg fattas, bör vederbörande kommuns fullmäktige beredas tillfälle att avgiva utlåtande i saken.

41 §.

Byggnad må icke förekomma på vägs sidoområde. Jämväl utanför detta är det förbjudet att hålla byggnad på ett område, som sträcker sig till ett avstånd av 20 meter från landsväg eller 12 meter från bygdeväg, i båda fallen räknat från körbanans eller, där två eller flere sådana finnas, från den närmast belägna körbanans mittlinje (skyddsområde). Av särskilda skäl må i vägplan eller genom landskapsstyrelsens beslut sagda avstånd för viss väg eller del därav ökas till högst 30 meter.

Där väg bildar kurva eller till väg ansluter sig annan allmän väg eller allmänt trafikerad enskild väg eller vägen korsas av vattenväg, må byggnad, även utanför skyddsområdet, icke förekomma inom område, vilket med hänsyn till trafiksäkerheten bör vara fritt från sikten skymmande hinder (frisiktsområde).

Det är förbjudet att inom vägs sido-, skydds- eller frisiktsområde hålla upplag, stängsel eller annan anordning, vilka eller vilkas användande medför fara för samfärdseln eller olägenhet för väghållningen.

Angående vissa eftergifter från bestämmelserna i denna paragraf stadgas i 42 §. Utöver dessa eftergifter må, när skäl därtill provas föreligga, genom landskapsstyrelsens beslut tillstånd meddelas till avvikelser från de i 1 och 2 mom. nämnda förbuden och även genom annan väghållningsmyndighets än landskapsstyrelsen beslut från förbudet i 3 mom. Har annan väghållningsmyndighet än landskapsstyrelsen vägrat tillstånd till avvikelse, vare sakägare berättigad att draga ärendet under landskapsstyrelsens prövning.

Om uppställande av ledningsstolpar utmed väg är särskilt stadgat.

54 §.

På landsväg må grind ej hållas. På bygdeväg må grind icke hållas utan landskapsstyrelsens tillstånd. Detta må beviljas endast om samfärdseln på vägen är av ringa omfattning och synnerligen vägande skäl föreligga för hållande av grinden. Meddelat tillstånd kan återkallas.

Stadgandena i 1 mom. skola icke äga tillämpning i fråga om grind eller bom, som erfordras för trafiksäkerheten eller påkallas av tullbevakningen.

Grind och bom skola utföras så, att de motsvara samfärdselns och säkerhetens krav, samt vederbörligen underhållas genom försorg av den,

som håller anordningen.

-3-

97 §.

Ombesörjer kommun på grund av förordnande enligt 21 § väghållningen beträffande bygdeväg inom annan kommuns område, äger den rätt till ersättning av landskapet för väghållningskostnaden. Ersättningen bestämmes med iakttagande i tillämpliga delar av stadgandena i 91 §. Av ersättningen skall den kommun, inom vars område vägen är belägen, till landskapet gälda gottgörelse enligt de i 95 § stadgade grunderna.

98 §.

Vid bestämmandet av de jämförelsetal, som i 95 § avses, beaktas ej särskilda vintervägar.

105 §.

I varje landskommun skall finnas vägnämnd.

Vägnämnden består av ordförande, viceordförande och tre ledamöter, vilka jämte nödigt antal suppleanter före september månads utgång väljas av kommunalfullmäktige för följande tre år. Angående valbarhet samt den valdes avsägelserätt och avgång under mandattiden gäller vad om kommunala förtroendeuppdrag härutinnan är stadgat.

I fråga om ärendenas behandling och fattande av beslut samt sökande av ändring i vägnämnds beslut gäller i tillämpliga delar vad om kommunalstyrelse är stadgat.

114 §.

Beslut om fastställande av vägplan, förändring av enskild väg till allmän eller indragning av väg samt beslut, varigenom den i 94 § omförmälda klassindelningen fastställes, skall framläggas till påseende för sakägarna såväl å landskapsstyrelsen som inom vederbörande kommun, efter det därom kungjorts på landskapsstyrelsens anslagstavla samt inom kommunen på sätt om kommunala tillkännagivanden är stadgat. Besvärstiden räknas härvid från den dag beslutet framlagts.

124 §.

Tillstånd att hålla grind på bygdeväg eller annat sådant särskilt tillstånd, som av vederbörande myndighet härförinnan meddelats, skall ej upphöra att gälla till följd av denna landskapslags ikraftträdande.

Hänvisande till vad ovan anförts föreslår stora utskottet vördsamt

att Landstinget ville antaga lagförslaget i den lydelse lag- och ekonomiutskottet föreslagit.

Mariehamn den 20 mars 1957.

På stora utskottets väghar:

Harry Johansson
Harry Johansson.

Curt Carlsson
Curt Carlsson.

Närvarande i utskottet: ordföranden Harry Johansson, viceordföranden Hugo Elfsberg samt ledamöterna Gunhild Berglund, Sigurd Danielsson, Gustaf Ek, Trygve Johansson, Sven Lindholm, Einar Sundin, Bertel Söderlund och Wilh. Wilén utom Sundin och Berglund vid ett sammanträde, varvid i deras ställe deltog suppleanterna Lönroth och Sjöstrand.